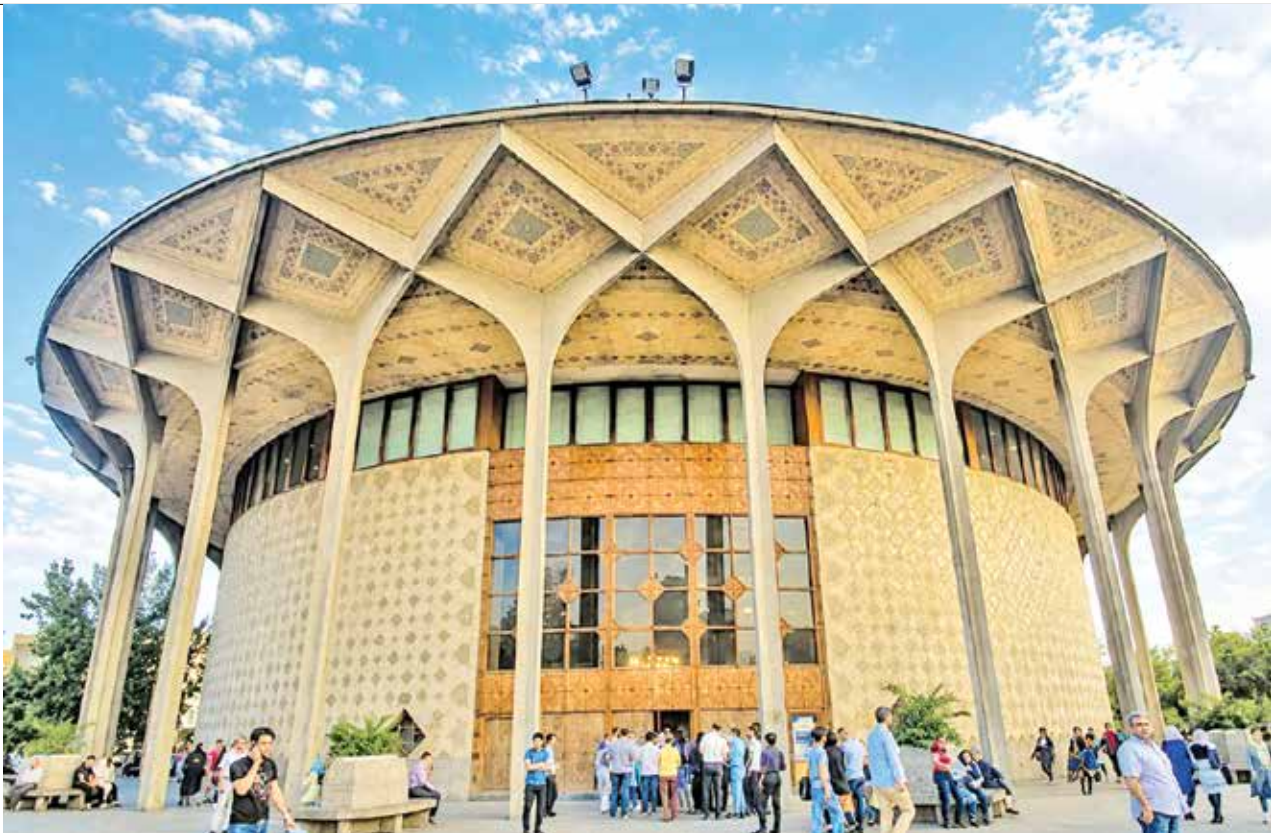

کوروش سلیمانی در گفت‌وگو با «ایران» از چالش‌های تئاتر در یک سال گذشته می‌گوید

صحنه در میانه جنگ و صلح

تئاتر، بیش از هر هنر دیگری، با حضوری دوطرفه میان هنرمند و مخاطب معنا پیدا می‌کند. در یکسال اخیر شرایط خاص کشور سبب شد تا کار و فعالیت بسیاری از هنرمندان به ویژه تئاتر با تغییراتی همراه شود. حال پرسش اینجاست که چگونه می‌شود در حالت عادی یا شرایط خاص چراغ این خانه را روشن نگه داشت. کوروش سلیمانی یکی از هنرمندانی است که در عرصه بازیگری و کارگردانی تئاتر فعالیت‌های متعددی داشته است. او همچنین سابقه مدیریت مجموعه تئاتر شهر را هم در پرونده اش داشته و با فراز و نشیب‌های این هنر به خوبی آشناست. چند روز پیش از استعفا از سمت مدیریت تئاتر شهر در این باره با او گفت‌وگویی انجام داده ایم که در ادامه می‌خوانید.

گفت‌وگو

حامد قریب

گروه فرهنگی

در وضعیتی که به اصطلاح در دوران نه جنگ و نه صلح قرار داریم، قطعاً نه هنرمند می‌تواند با آرامش به فعالیت بپردازد و نه مخاطب هنرمند را همراهی می‌کند. این تعلیق طولانی، علاوه بر اختلال در برنامه اجراها، قاعدتاً بر روحیه افراد مرتبط با این حوزه تأثیر می‌گذارد. حال سؤال این است که با وجود این مشکلات به نظر شما چه کارهایی باید صورت بگیرد تا مشکلات فعالان این عرصه کاهش یابد؟

اوضاع و احوال برای هیچ‌کدام از ما ناآشنا نیست؛ غریبه که نیستیم، همه در این مملکت و سرزمین عزیز در یک کشتی نشسته‌ایم. شرایط، شرایط ویژه‌ای است؛ جنگی که هنوز به شکلی تمام نشده و صلحی که هنوز آغاز نشده است؛ طبیعی است که در چنین وضعیتی، تئاتر نیز مانند سایر اصناف دیگر دچار مشکلاتی شود.

از سال گذشته تا کنون، به دلیل شرایط خاص کشور، فعالیت تئاتر با فراز و نشیب‌هایی همراه شد و بسیاری از گروه‌ها و عوامل پشت صحنه متضرر شدند. اکنون که تئاتر به تدریج در حال بازگشت به روال عادی است، آیا در صورت بروز اتفاقی دیگر از جنس جنگ تحمیلی، می‌توان با استفاده از تجارب گذشته شرایطی را فراهم کرد که دچار تعلیق کار هنرمندان نشد؟

اگر شرایط جنگی به گونه‌ای باشد که جان هنرمندان و مردم به خطر بیفتد،

طبیعی است که مانند اسفندماه ناچار هستیم کارمان را تعلیق کنیم. اما اگر درگیری محدود به مناطقی باشد که شهر را مستقیماً متأثر نکند، می‌توان مانند دهه ۶۰، با وجود جنگ در مرزها، فعالیت‌های شهری را ادامه داد. همه چیز به شکل و گستره اتفاقی بستگی دارد که امیدوارم هرگز رخ ندهد. من کودکی‌ام را در جنگ تحمیلی هشت ساله گذرانده‌ام و هنوز ترومای آن دوران را با خود حمل می‌کنم. امیدوارم با مقاومت، تدبیر و خردورزی، از این پیچ تاریخی با کمترین آسیب عبور کنیم.

شما سال‌ها به عنوان بازیگر و کارگردان فعالیت کرده‌اید و دشواری‌های تولید تئاتر را می‌شناسید. هنرمندان در مواجهه با جنگ و چالش‌های اجتماعی، گاه مستقیماً به وقایع واکنش نشان داده‌اند و گاه صرف حفظ صحنه را نوعی مقاومت دانسته‌اند. در حال حاضر هنرمند ایرانی باید مستقیماً به رخدادها واکنش نشان دهد یا پیش از هر چیز برای زنده ماندن تئاتر و حفظ ارتباط با مخاطب تلاش کند؟

تئاتر زمانی اثرگذار است که به موضوعات، عمیق نگاه کند. هنرمند در هر شرایطی باید عمق اثرش را حفظ کند. همانند باغبانی که باید در کم‌آبی و دشواری نیز از باغش مراقبت کند. اگران باغ را ضروری می‌دانیم، نمی‌توانیم منتظر باران بمانیم و فقط در شرایط مساعد به سراغش برویم. البته کارکردن در وضعیت دشوار انرژی مضاعفی می‌طلبد؛ اما «در ره منزل لیلی

با چنین تلقی‌ای از ضرورت تداوم کار، وضعیت خودتان به عنوان هنرمند چگونه است؟

من در ۱۱ سال اخیر تقریباً ۹ نمایش را روی صحنه برده‌ام و تصمیم شخصی‌ام این بوده که سعی کنم هر سال یک اثر داشته باشم. فروردین و اردیبهشت سال گذشته نیز نمایش «شک» را در تماشاخانه ایرانشهر اجرا کردیم. امسال شرایط به گونه‌ای بود که تا این لحظه نتوانسته‌ام نمایشی را آماده کنم، اما امیدوارم در نیمه دوم سال این امکان فراهم شود.

یعنی هنر را می‌خواهیم تا ما را به جایی برساند؟

دقیقاً. ممکن است کسی مدیر شود تا عنوان ریاست داشته باشد، تئاتر کار کند تا به درآمد برسد، وارد سینما

تئاتر برای من

مانند فرزند،

پدر و مادر و

وطن است و

نیاید وسیله

رسیدن به

پول، مقام

یا شهرت

شود. اگر خود

تئاتر اولویت

اصلی ما بود،

با بسیاری

از مشکلات

کنونی و

این میزان

عافیت‌طلبی

مواجه

نمی‌شدیم

و سریال شود تا نامش را بزرگ‌تر روی پلینورد ببیند. در همه این موارد، مسأله اصلی تئاتر نیست، بلکه منفعتی است که فرد از آن به دست می‌آورد. البته اهمیت معیشت، بویژه در وضعیت امروز، انکارشدنی نیست؛ اما تئاتر برای من مانند فرزند، پدر و مادر و وطن است و نیاید وسیله رسیدن به پول، مقام یا شهرت شود. اگر خود تئاتر اولویت اصلی ما بود، با بسیاری

امروز برخی نمایش‌های حرفه‌ای با حضور بازیگران شناخته‌شده، بلیت‌هایی در حدود ۹۰۰ هزار تومان دارند و تمام ظرفیت‌شان نیز در چند دقیقه تکمیل می‌شود. این استقبال نشانه زنده بودن تئاتر است، اما این پرسش را ایجاد

می‌کند که چنین آثاری با کدام طبقه اجتماعی سخن می‌گویند. آیا تئاتری که به کالایی گران برای گروه محدودی تبدیل شده، همچنان می‌تواند مدعی کارکرد عمومی و اجتماعی باشد؟

من به عنوان کسی که در این حیطه فعالیت می‌کنم قیمت‌های بلیت بسیار بالا را تأیید نمی‌کنم، اما گروه‌ها نیز برای ادامه فعالیت به تأمین مالی نیاز دارند و تئاتر ناگزیر وجهی اقتصادی دارد. امروز حتی قیمت یک غذای ساده ممکن است با بلیت تئاتر برابری کند؛ بنابراین، هزینه بلیت را باید در نسبت با قیمت سایر کالاها و خدمات سنجید.

اما برای دو نفر، با احتساب بلیت، رفت‌وآمد و یک پذیرایی ساده، هزینه یک شب تئاتر ممکن است به پنج میلیون تومان برسد. در جامعه‌ای با حداقل حقوق حدود ۲۰ میلیون تومان، چنین رقمی بسیاری از مردم را از بودن در

سالن تئاتر حذف می‌کند. بویژه در تئاتر شهر که مردمی بودن همواره یکی از ویژگی‌های اصلی آن بوده، چگونه می‌توان میان افزایش قیمت و حفظ دسترسی مخاطب تعادل برقرار کرد؟

من همواره، حتی در برنامه‌های تلویزیونی و گفت‌وگو با کارگردانانی که خواهان افزایش قیمت بودند، از حفظ دسترسی مخاطب دفاع کرده‌ام؛ به خصوص در تئاتر شهر که مجموعه‌ای مردمی است. قیمت بلیت امسال افزایش یافته، اما این میزان در مقایسه با تورم، حداقلی بوده است. حقوق سالانه حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد افزایش پیدا می‌کند، درحالی‌که تورم گاهی به ۶۰ یا حتی بیشتری رسد. در کنار حق مخاطب، باید وضعیت گروه‌هایی را هم دید که از طریق تئاتر امرارمعاش می‌کنند. بنابراین، چاره‌ای جز حفظ تعادل نداریم: نه مخاطب عمومی از سالن حذف شود و نه امکان ادامه فعالیت از گروه‌های نمایشی گرفته شود.

نذرت به سلامتی می‌رسد

داروی کودکان محک نذر امسالتون باشه

زیر این سقف تنها آرزوی خانواده‌ها، بهبودی پاره تنشون از بیماری سرطانه و تمام تلاش ۳۰ ساله خانواده محک، کم کردن نگرانی تأمین هزینه درمان این قهرمان‌های کوچک برای خانواده‌هاشون بوده و هست.

با پرداخت نذر امسالتون به محک، فاصله بین آرزو و سلامتی را برای کودکان مبتلا به سرطان کوتاه کنید

روش‌های حمایت از کودکان محک

شماره کارت بانک ملی: ۰۵۹۵۰-۹۹۱۱-۹۰۳۷

گزینه نیکوکاری اپلیکیشن آب

از این که به پیام ما توجه می‌کنید، سپاسگزاریم.

محک، عشق، سی ساله شد

گاهی حج؛ رسیدن به قلب آدم‌های تنه‌است...

چه خوب که در عید قربان، زیباترین جلوه عشق به پروردگار را، با بندگان در انتظار محبت تقسیم کنیم.

امکان مشارکت در ذبح گوسفند، با پرداخت مبلغ دلخواه

۷۸۰*۶۵*

۵۰۴۴۷-۰۸۷۰-۰۲۹

کمک‌رسانی از طریق کد دستوری:

شماره کارت بانک توسعه و تعاون:

پروژه آوازی

موسسه خیریه کهریزک
مرکز نگهداری، درمان
آموزش معوقین و سبلانندان
فردروان، فرهنگستان مردمی
کمک‌های مردمی: ۰۲۱-۴۲۱۱۴۰۰۰